

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 23/2019
30.01.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Милунке Цветковић, Миролуба Томића и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Милом Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА адв. Драгише Ђурића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Горњем Милановцу К 10/18 од 17.10.2018. године и Вишег суда у Чачку Кж 248/18 од 28.11.2018. године, у седници већа одржаној дана 30.01.2019. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адв. Драгише Ђурића, као основан, пе се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Горњем Милановцу К 10/18 од 17.10.2018. године и Вишег суда у Чачку Кж 248/18 од 28.11.2018. године, тако што Врховни касациони суд окривљеног АА са личним подацима као у списима предмета, на основу члана 423. тачка 1) Законика о кривичном поступку

ОСЛОБАЂА ОД ОПТУЖБЕ

-да је дана 25.10.2017. године, око 12,45 часова у Основном суду у Горњем Милановцу, у судници број 30А, на рочишту које је одржано у предмету П 160/17, способан да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, приликом саслушања приватног тужиоца ББ као сведока изјавио „да је приватни тужилац ББ преварант и да се против приватног тужиоца води кривични поступак за кривично дело за које се кажњава затвором до 12 година“, вређајући на тај начин част и углед приватног тужиоца, а био је свестан свог дела и хтео његово извршење и био свестан да је његово дело забрањено,

-чиме би извршио кривично дело увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика.

Обавезује се приватни тужилац ББ, да сходно члану 265. став 3. Законика о кривичном поступку накнади трошкове кривичног поступка, о чијој ће висини првостепени суд одлучити посебним решењем.

Образложење

Пресудом Основног суда у Горњем Милановцу К 10/18 од 17.10.2018. године, окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. кривичног законика и осуђен на новчану казну у износу од 10.000,00 динара коју је дужан да плати у року од три месеца по правноснажности пресуде, а ако исту не плати у остављеном року, биће замењена казном затвора, тако што ће за сваки започетих 1.000 динара новчане казне бити одређен један дан казне затвора.

Окривљени је обавезан и да суду плати на име паушала износ од 6.000,00 динара као и да приватном тужиоцу ББ накнади трошкове кривичног поступка у износу од 93.460,00 динара све у року од 15 дана по правноснажности пресуде.

Пресудом Вишег суда у Чачку Кж 248/18 од 28.11.2018. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, адв. Драгише Ђурића и пресуда Основног суда у Горњем Милановцу К 10/18 од 17.10.2018. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда бранилац окривљеног АА, адв. Драгиша Ђурић, поднео је захтев за заштиту законитости због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да се захтев усвоји, побијане пресуде укину и предмет врати на поновни поступак и одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку и, у седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са одлукама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адв. Драгише Ђурића, је основан.

Основано бранилац окривљеног АА, адв. Драгиша Ђурић, у захтеву за заштиту законитости истиче да је правноснажним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, јер у конкретном случају изрека правноснажне пресуде не садржи све битне елементе кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ, због ког је окривљени оглашен кривим.

Наиме, према изреци првостепене пресуде, окривљени је на рочишту које је одржано пред Основним судом у Горњем Милановцу у предмету П 160/17 приликом саслушања приватног тужиоца ББ као сведока изјавио „да је приватни тужилац ББ преварант и да се против приватног тужиоца води кривични поступак за кривично дело за које се кажњава затвором до 12 година“.

Чланом 170. став 4. Кривичног законика прописано је да се неће казнити за дело из става 1. до 3. овог члана учинилац, ако је излагање дато у оквиру озбиљне критике у научном, књижевном или уметничком делу, у вршењу службене

дужности, новинарског позива, политичке делатности, у одбрани неког права или заштите оправданих интереса, ако се из начина извражавања или из других околности види да то није учињено у намери омаловажавања.

Дакле, одредбом члана 170. став 4. КЗ предвиђен је основ искључења постојања наведеног кривичног дела. Кривично дело увреда неће постојати уколико су кумулативно остварени објективни и субјективни услови. Објективни услов јесте да је увредљива изјава дата у оквиру једне од делатности и то озбиљне критике у научном, књижевном или уметничком делу, у вршењу службене дужности, новинарског позива или политичке делатности и у одбрани неког права или заштити оправданих интереса. Субјективни услов јесте да код оног чија би изјава објективно представљала увреду неког лица, односно повреду његове части, није постојала намера омаловажавања.

Из списка предмета произилази да је окривљени чињенице увредљиве природе изнео на рочишту које је одржано пред Основним судом у Горњем Милановцу у предмету П 160/17 приликом саслушања приватног тужиоца ББ као сведока, те да је фактички увредљиву изјаву изнео у одбрани својих права и заштити оправданих интереса.

У конкретном случају, изрека правноснажне пресуде не садржи све битне елементе кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика. Наиме, изреком првостепене пресуде суд само утврђује да је окривљени критичном приликом изјавио „да је приватни тужилац ББ преварант и да се против приватног тужиоца води кривични поступак за кривично дело за које је кажњава затвором до 12 година“ и да је окривљени био свестан свог дела, хтео његово извршење и био је свестан да је његово дело забрањено, чиме је остварен само објективни услов инкриминације из члана 170. став 1. Кривичног законика, али не и то да су наведене чињенице изнете у намери омаловажавања.

У наведеној ситуацији намера омаловажавања иако није експлицитно садржана у бићу кривичног дела увреда, улази у њен појам и као таква мора бити обухваћена изреком пресуде. Код недостатка овог битног – субјективног елемента кривичног дела, а то је да се из начина извражавања или других околности види да је учињено у намери омаловажавања, нема ни кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ.

Стога је погрешно становиште нижестепених судова да радња окривљеног која је описана у изреци првостепене пресуде има обележје кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, због којег је оглашен кривим, те је првостепени суд, оглашавајући окривљеног кривим због предметног кривичног дела учинио повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, коју повреду закона другостепени суд није отклонио већ је првостепену пресуду потврдио, а на шта се основано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је, налазећи да је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адв. Драгише Ђурића основан, преиначио побијане пресуде тако што је на основу члана 423. тачка 1) ЗКП

окривљеног АА ослободио од оптужбе да је извршио кривично дело увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП и члана 265. став 3. ЗКП у погледу трошкова кривичног поступка одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Мила Ристић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.